

DIYANET İŞLERİ REİSLİĞİ

1960
Yılı

TAKDİR¹ ve KAZÂ²

Derleyen: ŞİNASI SİBER

Takdir, muallik yani askıda olup değişmeye tâbi bulunan, ve mübrem, yani değiştirilmesi kabil olmayan diye iki sınıfa ayrılabilir.

Birincisi duâ, muhtelif şekilde fedâkârlık ve hayır iş ile değiştirilebilir. Allah kerem ve merhametinden ötürü birincisini ibtâl edebilir. Fakat takdir mübremse, yani değiştirilmesi kabil değilse, hattâ hayır işlemek ve duâ etmek bile onu bertaraf edemez. Fakat bu şekildeki duâların ve fedakârlıkların hebâ olacağı zannedilmesin, zira Allah'ın lûtuft ve keremi onları şu veya bu şekilde insana faydalı kılabilir. Bazı hallerde takdirin icrâsını Allah'ın bir müddet için geri bıraktığı vakidir.

Takdirin hakiki mânâsı Kur'ân-ı Kerîm'den istihraç edilebilir. Kur'ân-ı Kerîm'de açıkça zikredilmemiş olmakla beraber, buna dâir bir âyet-i kerîme vardır. Bu âyette ³ "وقال ربكم ادعوني استجب لكم" yani: "Benden isteyiniz ki, isteğinizi kabul edeyim" buyuruluyor.

Bunun mânâsı şudur ki duâ kabul olunabilir ve ilâhî bir cezalandırma kararı ibtâl edilebilir veya önlenebilir. Binlerce iş, ve hattâ her iş duâ ile başarılabilir. Allah'ın kudretinin her işe şâmil olduğunu ve her işe müdahale edebileceğini akıldan çıkarmamak lâzımdır. Allah dilediğini yapar. İnsanlar umumiyetle bu gizli ilâhî müdahalenin farkında olmayabilirler. Fakat hulûs-ı kalple yalvaran, niyâz eden binlerce insanın duâlarının neticesi açıkça isbat etmiştir ki Allah bizce bilinmiyen gizli bir müdahalede bulunur, dilediğini imha ve ifna eder ve dilediğini eksiksiz olarak korur ve muhafaza eder.

Kaza ve kaderin hakiki mânâsını bilmeğe çalışmamıza ve bunun tefferruatına girişmemize lûzum yoktur. Hepimiz teslim ederiz ki Allah olacak olanı bilir. Binaenaleyh bu hususta münâzaa ve münâkaşaya girişmemeliyiz. Allah insanın kaderini şarta bağlamıştır ve bu kader tevbe, istiğfar ve fenalıktan kaçınmak üzere yemin etmek suretiyle değiştirilebilir ve önlenebilir. İnsan derde uğrar ve sıkıntıya düşerse tabii surette doğruluk yoluna döner,

¹ Allah'ın her şey hakkındaki ezeli hükmü

² Allah'ın her şey hakkındaki ezeli hükmünün icrası

³ Mü'min sûresi (40) âyet 60

hayır işler ve içinde bir nevi ıztırap ve üzüntü duyar ki bu onda bir ruhî ve mânevî uyanıklık meydana getirip kendisini dindarlığa ve doğruluğa sevkeder ve onu günah işlemekten vaz geçirir.

Biz nasıl aldığımız ilâçlardan fayda görür isek, aynı şekilde Allah'a yalvaran bir kimse atebe-i İlâhîde secdeye kapanıp huşu'la O'nun himâyesini dilediği zaman ferahlık ve teselli bulur ve Allah'dan ilham ve rüya-yı sâdıka vasıtasıyla beşâret haberi alır. Hazret-i Ali (Allah ondan razı olsun): "Sabırla ve samimiyetle yapılan bir duâ, en yüksek vecd ve huşu' noktasına vardığı zaman, Allah tarafından kabul olunur" diye buyurmuştur. Duâlar ve hayır iş işlemler neticesinde ilâhî cezânın iptâl edildiği veya önlendiği, peygamberlerce teyid edilen ve Allah'ın sevdiği birçok sâlih ve dindar adamın tecrübesi ile sâbit olan bir hakikattir.

